

Täysistunto

Torstai 20.10.2016 klo 15.59—19.16

13. Lakialoite laiksi Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 53 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 36/2016 vp Merja Mäkisalo-Ropponen sd ym.

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 13. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

Keskustelu

18.21 **Merja Mäkisalo-Ropponen sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista, niin sanottu kuntoutuslaki, on yleislaki, johon on koottu säännökset sairausvakuutuslain mukaisesti vakuutetuille myönnettävistä kuntoutusetuuksista koskien ammatillista kuntoutusta, vaativaa lääkinnällistä kuntoutusta, kuntoutuspsykoterapiaa sekä harkinnanvaraisena kuntoutuksena muuta ammatillista tai lääkinnällistä kuntoutusta.

Lain 53 §:n mukaan "Kansaneläkelaitos voi järjestää tässä laissa tarkoitetun kuntoutuksen joko tuottamalla kuntoutuspalvelut itse tai hankkimalla niitä muilta palveluntuottajilta. Julkisen tai julkiseen rinnastettavan tahon antamia kuntoutuspalveluja Kansaneläkelaitos voi hankkia vain, jos tämän lain mukaista kuntoutuksen järjestämisvelvollisuutta ei voida muuten täyttää." Kuntoutuslain 53 §:n 2 momentti, joka rajoittaa Kansaneläkelaitoksen mahdollisuutta hankkia kuntoutuspalveluita julkiselta tai julkiseen rinnastettavalta taholta, on käytännössä osoittautunut ongelmalliseksi varsinkin tilanteissa, joissa aikaisemmin yksityiseksi luokiteltua palveluntuottajaa ei voida esimerkiksi organisaatiomuutoksen seurauksena enää pitää yksityisenä toimijana. Nykymuodossaan pykälä aiheuttaa tällaisessa tilanteessa kunnille ylimääräisiä kuluja sekä heikentää kuntoutujien asemaa ja palvelujen saatavuutta.

Erityisesti kuntoutuslain 53 §:n 2 momentti on aiheuttanut ja aiheuttamassa lähitulevaisuudessa ongelmia sotaveteraanien kuntoutuksessa. Monet sotaveteraanien ja sotainvalidien kuntoutuskeskukset toimivat säätiömuodossa, jolloin Kansaneläkelaitos on voinut niiltä hankkia kuntoutuspalveluita nykyisenkin lain aikana. Tyypillisesti säätiön säädekirjoissa kuitenkin määrätään, että milloin kuntoutettavien sotaveteraanien määrä laskee pysyvästi tietyn rajan alle — esimerkiksi puoleen asiakaspaikoista — siirtyy toiminnan määräsvalta kaupungille tai muulle julkiselle yhteisölle. Sotaveteraanien määrän vähentyessä tällainen tilanne on käsillä monessa säätiön ylläpitämässä kuntoutuslaitoksessa tälläkin hetkellä tai lähitulevaisuudessa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2016 vp

Kuntoutuslain voimassa olevan 53 §:n mukaan Kansaneläkelaitos ei tässä tilanteessa voi enää hankkia kuntoutuslaitokselta kuntoutuspalveluita, vaan sen on etsittävä toinen palveluntarjoaja. Tällöin veteraanit voivat joutua vaihtamaan laitosta kesken kuntoutuksen, ja myös näihin kuntoutuslaitoksiin pitkän ajan kuluessa syntynyt tietotaito, osaaminen, toimivat prosessit sekä pitkäaikaiset hoitosuhteet menetetään. Jos kunta haluaa tarjota veteraaneille tai muille laitoksen asiakkaille mahdollisuuden jatkaa palveluiden piirissä, se joutuu ottamaan laitoksen omalla kustannuksellaan hoidettavaksi, mikä on monille kunnille taloudellisesti erittäin raskasta ja jopa mahdotonta.

Kuntoutuslain 53 §:n kuntoutuspalvelujen julkiselta palvelujentarjoajalta hankkimista koskeva rajoitus on aikoinaan tehty varsin toisenlaisiin kuntoutuspalveluiden hankintajärjestelmän tarpeisiin, ennen kuin Euroopan unionin jäsenyyden myötä hankintamenettelyt muodostuivat unionin oikeuden vaatimusten mukaisiksi. Kyseiselle rajoitukselle ei enää tänä päivänä ole perusteluita, ja muun muassa Kansaneläkelaitos on esittänyt sosiaali- ja terveysministeriölle, että kyseinen rajoitus tulisi poistaa. Nykyinen sääntely rajoittaa mahdollisuuksia järjestää kuntoutus tarkoituksenmukaisella tavalla ja aiheuttaa turhaa haittaa sekä kunnille että kuntoutuspalveluiden saajille, erityisesti sotaveteraaneille ja so-tainvalideille, joille tarjottavien palveluiden tulisi olla julkisen vallan erityisen huomion kohteena. Lakialoitteessa ehdotettu lakimuutos lisäisi kuntoutuspalveluiden tarjontaa ja tehokkuutta sekä tätä kautta parantaisi myös kuntoutujan valinnanvapautta ja palvelujen yhdenvertaista saatavuutta.

Hallitusohjelman mukaan kuluvalle vaalikaudella toteutetaan kuntoutusjärjestelmän kokonaisuudistus. Hallitus on vastauksessaan KKV 155/2016 kuntoutuslain 53 §:ää koskevaan kirjalliseen kysymykseen katsonut, että kuntoutuslaitosten toiminnan jatkumisen edellytyksiä ja kuntoutuslainsäädännön muutostarpeita on tarkoituksenmukaista arvioida osana kuntoutusjärjestelmän kokonaisuudistusta.

Sotaveteraanien kuntoutuspalveluiden osalta muutostarve on kuitenkin hyvin akuutti, eikä tilanne monen kuntoutuslaitoksen osalta kestä odottaa laajan kokonaisuudistuksen mahdollisesti vuosiakin kestävästä valmistelusta, kun tätä uudistusta ei ole nyt kunnolla vielä aloitettukaan. Nyt käsillä oleva ehdotus kuntoutuslain 53 §:n muuttamisesta ei liity kuntoutuksen sisällölliseen kehittämiseen, vaan se on irrallinen menettelytapakysymys, joka turvaisi kuntoutustoiminnan jatkuvuuden ja kuntayhteistyön laitosten asiakasryhmien muutoksissa. Tällaisena, täysin hallinnollisena asiana kyseinen pykälä voidaan korjata erillisellä lainmuutoksella ilman että se aiheuttaa hankaluuksia tai haittaa myöhemmin valmisteltavalle laajemmalle kokonaisuudistukselle.

Edellä olevan perusteella ehdotamme, että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiesityksen:

"Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 53 §:n muuttamisesta:

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 53 § kuulumaan seuraavasti:

Kuntoutustoiminnan järjestäminen: Kansaneläkelaitos voi järjestää tässä laissa tarkoitetun kuntoutuksen joko tuottamalla kuntoutuspalvelut itse tai hankkimalla niitä muilta palveluntuottajilta."

18.28 **Satu Taavitsainen sd:** Arvoisa puhemies! Monet käytännön kokemukset osoittavat, että nykyinen kuntoutusjärjestelmä kaipaa uudistamista. Uudistuksia on tehtävä, jotta

Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2016 vp

syntyisi toimivia, kuntoutujia hyvin palvelevia hoitoketjuja ja jotta kaikki kuntoutusta tarvitsevat saisivat yhdenvertaisia palveluita kotipaikkakunnastaan riippumatta.

Myös voimassa oleva kuntoutuslainsäädäntö on muutoksen tarpeessa. Yksi pikaisimmin muutettavista lainkohdista on Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 53 §:n 2 momentti. Tässä momentissa määritellään kuntoutustoiminnan järjestäminen ja Kelan oikeus hankkia kuntoutusta. Tämä kuntoutusetuuslain momentti tulisi poistaa mahdollisimman pian, koska käytännössä se rajoittaa Kelan mahdollisuutta hankkia kuntoutuspalveluita julkiselta tai julkiseen rinnastettavilta tahoilta. Käytännön kokemuksen perusteella voimme jo ennakoida, että tämä momentti on aiheuttamassa ongelmia sekä useiden kuntoutuskeskusten toiminnalle että kuntien taloudelle, työpaikoille ja ihmisten kuntoutuspalveluille.

Erityisen haitallinen tämä momentti on sotaveteraanien kuntoutuksen kannalta. Lainkohdan ongelmallisuus tulee siitä, että monet näistä sotaveteraanien ja invalidien kuntoutusta tarjoavista hoitolaitoksista toimii yksityisinä, esimerkiksi vaikka säätiöpohjalta, ja tämä säätiöpohjaisuus on mahdollistanut juuri sen, että Kela on voinut hankkia näiltä kuntoutuspalveluita tämän nykyisen lain aikana. Mutta tilanne kuitenkin muuttuu, ja tämä muutos tapahtuu hyvin nopeasti, koska sotaveteraanien määrä vähenee. Tällöin näiden laitosten omistus siirtyy kunnille ja kaupungeille tai muille julkisille yhteisöille, ja samalla tapahtuu se, että Kelan kuntoutuspalveluiden hankkiminen lakkaa, jos tätä lakia ei nyt pikaisesti muuteta.

Tämä edellä kuvaamani muutos kääntyy ongelmaksi siis sellaisessa tilanteessa, jossa tämä aikaisemmin yksityiseksi luokiteltu palveluntuottaja muuttuu luokiteltavaksi julkiseksi toimijaksi ja tällöin sitä ei pidetä enää yksityisenä toimijana. Tämä on jo tapahtunut Suomessa, ihan tällaisten normaalien organisaatiomuutosten seurauksena, ja Kela ei ole voinut niiltä enää palveluja ostaa. Sotaveteraaneja ajatellen tämä tarkoittaa sitä, että he joutuvat vaihtamaan kuntoutuskeskusta. Tämä ei ole menetys pelkästään veteraaneille, vaan se on menetys tietenkin myös tälle koko toiminnalle ja työntekijöille, koko sille yhteisölle, jossa tämä laitos on, sillä samalla siinä menetetään tuo pitkän ajan kuluessa syntynyt tietotaito, osaaminen, toimivat käytännöt ja pitkäaikaiset hoitosuhteet. Jos kunta päättää tarjota veteraaneille, invalideille ja muille kuntoutushoitoja saaville asiakkaille mahdollisuuden jatkaa näiden samojen palveluiden piirissä, niin se joutuu ottamaan kuntoutuskeskuksen omalla kustannuksellaan hoidettavaksi, mikä olisi monille kunnille taloudellisesti liki mahdotonta, ilman että Kela sieltä ostaa palveluita.

Tämä muutos, mitä olen tässä edellä kuvannut ja mitä edustaja Mäkisalo-Ropponen kuvasi, koskee esimerkiksi Kyyhkylän kuntoutuskeskusta Etelä-Savossa, Mikkeliissä. Siellä on asunut sotainvalideja vuodesta 1927. Tämä Sotainvalidien Veljesliiton ja Mikkelin kaupungin vuonna 2004 perustama Kyyhkylä-säätiö nykyään tuottaa näitä erilaisia kuntoutus- ja hoitopalveluja, muun muassa laituskuntoutusta, intervallijaksoja ja Kelan rahoittamia kursseja eri asiakasryhmille. Toiminta on hyvin laadukasta sekä sisällöltään että välineistöltään. Mikkelin kaupunki ostaa Kyyhkylän kuntoutuskeskuksesta neurologista, ortopedista, traumatologista ja tules-kuntoutusta. Toisin kuin kaupunki, Kela ei enää tulevaisuudessa voisi hankkia Kyyhkylästä kuntoutuspalveluita, kun sotaveteraanien määrä vähentyy alle puoleen kaikista asiakaspaikoista ja kun tällöin Kyyhkylä-säätiön määräysvalta siirtyy kaupungille.

Arvoisa puhemies! Kuntoutustoiminnan hyödyt ovat aivan kiistattomat. Kuntoutuvalle ihmiselle toimintakyvyn ja itsenäisyyden parantuminen merkitsevät elämänlaadun selvää

Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2016 vp

kohentumista. Yhteiskunnalle on merkityksellistä, että kuntoutus tuo huomattavia säästöjä myöhempiin hoitokuluihin. Tämä kuntoutuslain 53 §:n 2 momentti on esimerkki kuntoutuksen käytännön ongelmasta, jonka me kansanedustajat voimme helposti korjata. Laista tarvitsee poistaa vain kaksi riviä tekstiä, ja myös on merkityksellistä, että Kela itsekin on toivonut näitä tekstejä poistettavaksi.

Kuntoutukseen jäisi toki vielä tämän muutoksen jälkeenkin parannettavaa. Yksi eniten parannusta vaativista kohteista on kuntoutuksen pirstaleisuus. Kuntoutusta tuottavat monet toimijat, sitä ohjaavat eri lait, ja sitä toteutetaan eri puolilla maata eri tavoin ja resurssein. Kenelläkään ei ole oikein kokonaiskuvaa tilanteesta, koska kuntoutuksen palvelukäytäntöjä ja -kriteereitä ei ole kuvattu kattavasti eikä kuntoutujien palvelutarvetta ole linjattu yhteisesti. Tämänkin tilanteen suurin kärsijä on kuntoutuja, esimerkiksi kaiken arvostuksemme ansaitseva sotaveteraani ja sotainvalidi, joka jää viimeisinä vuosinaan vaille hyvin toimivaa kuntoutusketjua.

Arvoisa puhemies! Näillä sanoilla toivon lakialoitteelle myönteistä kohtelua valiokunnassa.

18.35 Mikko Savola kesk: Arvoisa herra puhemies! Aivan aluksi haluan onnitella teitä syntymäpäivänne johdosta, ja oikein paljon menestystä myös tulevaan.

Tässä edustajien tekemässä lakialoitteessa kiinnitetään hyvin olennaisiin asioihin huomiota. Omalta kohdalta on kokemusta Ähtärin Veljeskodin hallituksen puheenjohtajan paikalta, missä näitä kyseisiä asioita on pohdittu niin ikään viime vuodet. Siinä noin 3,5 vuotta ehdin olemaan, mutta jo pitemmältä ajalta ennen sitä on mietitty näitä jatkokäyttötarkoituksia siltä osin, että toiminta pystytään turvaamaan, kun veteraanien, sotainvalidien määrä vähenee. Ja me todellakin teimme oman ratkaisumme huhtikuussa ja fuusioidimme silloin osaksi Kuusiolinnalla Terveys Oy:tä, joka on siis yksityinen palveluntuottaja tuottaen meillä seutukunnalla terveystalut, millä ennakoimme jo omalta osaltamme soteuudistusta.

Mutta näitä veljeskoteja ja kuntoutuslaitoksia on eri puolilla Suomea hyvin paljon, ja ne ovat tietysti hyvin erilaisessa asemassa, osa on varautunut paremmin, osa heikommin. Se valitettava totuus kaikissa näissä on, että veteraanien keski-ikä kun on korkea, niin hoitopaikoista yhä suurempi osa sitten pitää täyttää muilla asiakasryhmillä kuin näillä itse pääasiakasryhmillä. Ja aivan varmasti näitä asioita, mitä tässä lakialoitteessa on nostettu esille tähän kuntoutukseen liittyen ja mitä Kelakin on toivonut, tulisi muuttaa. Meillä on tämä kuntoutuksen kokonaisuudistus (Puhemies koputtaa) hallituksella käsittelyssä...

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Edustaja jatkaa puhetta pöntöstä. (Puhuja siirtyi puhujakorokkeelle)

Herra puhemies! 2 minuuttia menee nopeasti. — Eliikkä tämä kuntoutuksen kokonaisuudistus on hallituksella käsittelyssä, ja tämä varmasti on osana sitä.

Mutta tietysti nyt on riski, että meillä tulee tällainen väliinputoamisen aika ennen kuin sieltä konkreettisia esityksiä tulee ja Kelan kuntoutujien osalta näissä kuntoutuslaitoksissa varmasti ongelmia tulee. Meillä on hyvin erityyppisiä nämä kuntoutuslaitokset. Niin kuin sanoin, meillä oli yhdistys, millä tavalla Ähtärin Veljeskoti toimi. Sitten on näitä säätiöpohjaisia. On yksityisiä hoitolaitoksia. Ja tietysti niin säädekirjassa kuin yksityisen yhdistyksen säännöissä on määritelty, mitä tapahtuu siinä tapauksessa, jos sitä ydintoimintaa nyt

Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2016 vp

esimerkiksi veljeskodin toimesta ei enää pystytä tekemään. Ja meilläkin tietysti tähän vedoten halusimme ratkaisuja tehdä ennen sitä, ennen kuin tämmöiseen tilanteeseen oltaisiin jouduttu. Yhdistyksen on edelleen olemassa. Sillä on tietty määrä rahavaroja. Se toimii yleishyödyllisenä yhdistyksenä nyt tukien niiden veteraanien kuntoutusta, jotka eivät taas lakisääteisen kuntoutuksen piiriin pääse. Tämäkin on tietysti äärimmäisen tärkeä osa sitä. Hallitushan on nyt esittänyt ensi vuodelle budjetissaan 40 miljoonaa veteraanikuntoutukseen lisää. Tänäkin käytiin edustaja Karin erinomaisen kysymyksen johdosta veteraanieläkeistä keskustelua tässä salissa kyselytunnilla, ja niin edelleen. Eli kaikki ne keinot, millä me pystymme veteraanien asiaa edistämään, täytyy kyllä tähän keinovalikoimaan ottaa.

Herra puhemies! Yksi asia, mitä kyllä nimenomaan tähän sotainvalidien, sotaveteraanien kuntoutukseen liittyen olen miettinyt ja mihin meidän pitäisi vielä muutos saada: Vaikka invaliditeettiprosenttia nyt lasketaan sinne 10:een, niin nyt aletaan puhua sellaisesta kansanosasta, jotka ovat hyvin iäkkäitä, keski-ikä taitaa olla 93—94. Ja kun mennään tämänikäisiin ihmisiin, niin siinä vaiheessa invaliditeettiprosentti ei kyllä enää näyttele niin suurta roolia vaan kaikki nämä henkilöt ovat kuntoutuksensa ja sen oman elämänsä kunniallisen lopputaipaleen ansainneet, koska he ovat isänmaan puolesta taistelleet, joten tämä asia meidän tulee kyllä tulevana vuosina ottaa entistä tarkemmin, kun me sen pystymme vielä tekemään.

Herra puhemies! Ensi vuosi on Suomi 100 -juhlavuosi, ja veteraanien asema siinä nostetaan aivan varmasti keskeisellä tavalla esiin. Niin kuntoutukseen liittyvät rahat kuin kaikki se kunnioitus, kaikki se perinnetyö, kaikki se historiasta kertominen ovat se, mitä me voimme itse kukin tehdä noissa eri maanpuolustustapahtumissa, mitä eri puolilla Suomea on, ja veteraanijuhlissa ja niin edelleen.

Mutta haluan kiittää edustajia Mäkisalo-Ropponen ja Taavitsainen tästä lakialoitteesta, että sen toitte, ja toivon itsekkin, että tähän asiaan pystytään kiinnittämään huomiota ennemmin ennen kuin tämän kuntoutuksen kokonaisuudistuksen kautta olevat lakiesitykset tulevat, ettei tämmöisiä väliinpuotoamisia pääsisi tapahtumaan.

18.41 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa herra puhemies! On helppo yhtyä tähän lakialoitteeseen. On todellakin harmillista, jos tällainen tekninen ongelma aiheuttaa sen, että me emme voi tarjota sotaveteraaneille kuntoutusta siinä tutussa paikassa, missä he ovat tottuneet sitä saamaan. Ja on aivan selvä juttu, että tämä muutos on järkevää tehdä, koska, kuten tässä on tullut jo monesti ilmi, tyypillisesti esimerkiksi säätiöiden tai yhdistysten, jotka ovat ylläpitäneet näitä kuntoutuskeskuksia, säädekirjoissa tai säännöissä todetaan, että kun veteraanien määrä laskee tietyn tason alle, niin silloin toiminnan määräysvalta siirtyy esimerkiksi kaupungille tai muulle julkiselle yhteisölle. Ja jos meillä on laissa tämmöisiä rajoitteita, että tämän vuoksi ei enää tätä laitosta voida käyttää kuntoutukseen, niin ei varmasti ole ollut tarkoitus silloin kun laki on luotu, että tällaiseen tilanteeseen joudutaan, ja sen takia näkisin, että tämä olisi helppo tämmöisenä teknisenä muutoksena tehdä.

Samalla tässä voi helposti myös yhtyä tähän edustaja Savolan äsken mainitsemaan seikkaan siitä, että meidän sotaveteraanimme ovat kyllä kaikki niin iäkkäitä, että varmastikaan tämä invaliditeettiprosentti ei ole se määrittävä tekijä siinä, kenelle me voimme palveluita tarjota. Ja näkisin kyllä tärkeänä, että me pystyisimme huolehtimaan meidän sotaveteraaneista, jotka edelleen täällä joukossamme ovat, ja pystyisimme kunnioittamaan heidän työnsä, niin että me kaikille pystyisimme antamaan palvelua, joko sitä kuntoutusta tai niitä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2016 vp

kotiin vietäviä palveluja, joihin ilahduttavasti nyt ensi vuoden budjettiin on varattu enemmän rahaa.

18.43 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Minäkin haluan onnitella puhemiestä syntymäpäivän johdosta.

Olen itse joutunut tämän nykyisen lain takia kuntapäättäjänä päättämään vastoin sotaveteraanien ja sotainvalidien kuntoutuskeskuksen säädekirjaa. Säädekirjassa oli määrätty, että kun kuntoutettavien sotaveteraanien määrä laskee pysyvästi alle puolen asiakaspaikoista, siirtyy toiminnan määräysvalta kaupungille tai kunnalle. Mutta Kansaneläkelaitos ei olisi voinut enää hankkia näitä kuntoutuspalveluita kunnan omistamalta laitokselta, ja sen takia toiminta oli siirrettävä kolmannelle taholle, siis vastoin säädekirjaa, vastoin sitä alkuperäistä ajatusta, joka toiminnalle oli asetettu. Se oli kuntapäättäjänä minusta hyvin surullista, koska ei pystytty kunnioittamaan sitä säädekirjan henkeä. Tällä hetkellä samanlainen tilanne on parhaillaan tai pian tulossa useammassa sotaveteraanien kuntoutuslaitoksessa, ja siksi tällä asialla on kiire, eikä kuntoutusjärjestelmän kokonaisuudistusta kannata todellakaan odottaa, koska tämä on vain tekninen muutos.

18.44 Mika Kari sd: Arvoisa herra puhemies! Itsekin lämpimästi kannatan edustaja Mäkisalo-Ropponen lakialoitetta. Tässä keskustelussa on hyvin käynyt esiin se, miksi tällaista lakialoitetta tänä aikana tarvitaan. Meidän veteraanisukupolvemme on korkeassa iässä. Jotta saisimme varmistettua hyvät ja laadukkaat palvelut eri järjestäjien toimesta, olisi syytä kiireen vilkkaa tehdä normien purkua. Tässä olisi äärimmäisen hyvä kohde. Muutama rivi, niin kuin tässä edellä on tullut esiin, poistettaisiin nykyistä ja huomioitaisiin eri palveluntuottajat, tässä tapauksessa myös julkinen sektori, kunnat, niin edelleen. Nyt on toimittava, ja nyt on toiminnan aika.

Haluan tässä yhteydessä kuitenkin myös muistuttaa tästä veteraanien kuntoutusmäärärahasta. Vaikka hallitus lisäsi veteraanien kuntoutukseen määrärahaa, samaan aikaan tehtiin osiltaan poisto Raha-automaattiyhdistyksen veikkausvoittorahoista tuleviin kuntoutusmäärärahoihin. Onneksi silti jäätiin näissä lisäyksissä plussan puolelle.

Tuon myös esiin sen huomion, jonka veteraanijärjestöt yhteisellä viestillä toivat eri eduskuntaryhmille muutama viikko sitten. He halusivat vielä päätöksentekijöitä muistuttaa siitä, että vaikka hallitus rahaa lisäsi, niin tämä raha ei riitä kattamaan niitä kaikkia veteraaneille suunniteltuja kuntoutuspalveluita, joita veteraanit tarvitsevat. Eli rahaa ei edelleenkaan ole riittävästi, ja puheet siitä, että veteraanien poistuma olisi tälle oikea peruste, eivät pidä paikkaansa, koska veteraanien poistuma ei ole niin suuri kuin rahan vähennys, joka pitkällä aikavälillä nyt tapahtuu. Toivon, että tähän hallituksessa kiinnitetään huomiota.

Lopuksi sanon, että tänään kyselytunnin lopussa mietin, olisinko ottanut kyselytunnilla aiheeksi rintamaveteraanien ja sotaveteraanien eläkeleikkauksen, jos olisin etukäteen tiennyt, kuinka ala-arvoisen käsittelyn asia saa keskustelun yhteydessä. Miten me voimme leikata heiltä, joille me olemme itse velkaa?

18.47 Satu Taavitsainen sd: Arvoisa puhemies! Tuossa edustaja Savolan erinomaisessa puheenvuorossa hän otti esille myös tämän hallituksen 20 miljoonan euron lisäyksen momentille 56, mutta haluaisin sitten kysyä edustaja Savolalta: osaatko sanoa, miksi hallitus sitten leikkaa momentilta 57 näitä kuntoutusrahoja ja myöskin joululahjarahoja veteraa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 104/2016 vp

neilta? Elikkä tämä ei sillä tavalla tunnu oikein hyvälle politiikalle, vaan se on vähän niin kuin hölmöläisen peiton jatkamista, että toisesta paikasta otetaan ja toiseen lisätään ja siten puheenvuoroissa vain kerrotaan se, että jonnekin on lisätty, mutta unohdetaan mainita se, jos jostakin on otettu pois.

Eli kyllä meidän sotaveteraanit ja sotainvalidit ovat kuntoutuksensa ansainneet ja heille se tulee turvata kaikin mahdollisin keinoin. Myöskin kuntien ohjeistusta on syytä tarkentaa, sillä tietenkin on hyvin valitettava tilanne, jos Valtiokonttorille palautuu niitä rahoja, jotka on tarkoitettu sotaveteraanien kuntoutukseen, ja jos niitä eivät sataprosenttisesti kunnat ymmärrä eivätkä osaa hyödyntää. Tämähän on muutettava pikaisesti.

18.48 Mikko Savola kesk: Herra puhemies! Tuossa viimeisessä tultiin aivan siihen olennaiseen, siihen, että ne varat, mitä tuonne veteraaneille suunnataan, tulevat myös käytettyä. Meillä on tietysti kuntapäittäjinä vastuu siitä, kun me tuolla omissa hallinnollisissa elimissämme toimimme, että me sitten myös osaamme ohjeistaa, osaamme kertoa, osaamme vaikuttaa siihen, että veteraanit kaiken tarvittavan hoidon saavat.

Näissä veteraanipalveluissa kaiken kaikkiaan siinä, kuinka rahat kohdentuvat eri momenteilla, minun mielestäni ratkaisevinta on se, että ne, jotka hoitoa tarvitsevat, sen saavat. Siinä on tietysti valtion rahoitus, siinä on Valtiokonttorin kautta tuleva rahoitus, siinä on kolmannen sektorin rahoitus, mihin itsekin tuossa puheenvuorossani viittasin, eli ne varat, mitä eri yhdistyksillä, säätiöillä ja niin edelleen on käytettävissä. Ensi vuonna, kun Suomi 100 vuotta täyttää, on kyllä entistä paremmin rahoitusta kohdennettava juuri veteraaniväestölle, siten että ne, jotka tämän maan puolesta ovat taistelleet, ne palvelut saavat. Iso kokonaisuus, jonka puolesta ainakin itse haluan olla vaikuttamassa, ja uskon, että niin opposition kuin kaikkien hallituspuolueidenkin mielestä nämä asiat ovat prioriteettilistalla kärjessä ja ovat tärkeitä, ja jos on joitakin sellaisia päätöksiä, jotka tarvitsevat petrausta, niin siihenkin jaksan luottaa, että täältä eduskunnasta sitä tahtoa löytyy, että ne korjataan.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.